

2021-11-12

Arbetsmarknadsdepartementet
a.remissvar@regeringskansliet.se
maria.wikhall@regeringskansliet.se

**Remissvar gällande Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet (Ds 2021:27).
Dnr: A2021/01723.**

Riksförbundet Vuxenutbildning i Samverkan, ViS, är en branschorganisation för vuxenutbildare. Förbundet representerar offentliga och privata vuxenutbildare över hela Sverige. ViS har inbjudits att lämna yttrande gällande ovan angiven departementskrivelse. ViS lämnar följande synpunkter:

1. I DS påstås att "att låta arbetsmarknadspolitiska insatser i större utsträckning utföras av leverantörer bidrar till att den arbetsmarknadspolitiska verksamheten får tillgång till fler kompetenser och andra kontaktytor". Detta är en förhoppning som om den infrias kan ha positiv effekt för den enskilde. ViS ser även, att reformen kan ha positiva effekter även för vuxenutbildningen och kommunerna, om rekryteringen av elever till vuxenutbildningen förstärks genom ett samarbete mellan vuxenutbildningen och de fristående aktörerna. Detta förutsätter dock, att de farhågor som ViS ser kan lösas.
2. ViS ser många fördelar med de ökade möjligheterna till informations- och uppgiftsoverlämning som föreslås. Inom kommunerna nämns socialtjänsten. Samtidigt finns ett behov av motsvarande för de delar inom kommunerna som omfattar den kommunala vuxenutbildningen. KLIVA-utredningen har lagt förslag om informationsöverföring för de som omfattas av sk utbildningsplikt. Förslagen kan vara en möjlig utgångspunkt även för andra delar. Det är av stor vikt för samverkan mellan aktörerna att vuxenutbildningen omfattas av de ökade möjligheterna till information- och uppgiftsoverlämning. Om vuxenutbildningen exkluderas från denna möjlighet minskar möjligheterna till en effektiv samverkan på individnivå om ansvaret för att förmedla information mellan myndigheter ligger på individnivå.
3. Angående skrivelsens beskrivning om att " Vissa arbets sökande kommer även ha behov av insatser inom reguljär utbildning (dvs. kommunal vuxenutbildning inklusive sfi, yrkeshögskolor, universitet och högskolor samt folkhögskolor). Arbetsförmedlingens samverkan med andra på nationell, regional och lokal nivå kommer fortsatt att vara central för genomförandet av det arbetsmarknadspolitiska uppdraget. Arbetsförmedlingen behöver fortsatt ha en aktiv roll, även lokalt, i att utforma, samordna och anvisa sökande till sådana insatser när det är arbetsmarknadspolitiskt motiverat."

ViS ser ett behov av att det tydliggörs vad som är Arbetsförmedlingens roll och vad som är leverantörernas samt kedjan av insatser dem emellan. För den arbetssökandes bästa behöver beslutskedjan vara effektiv, särskilt i de fall där en leverantör och deltagare ser behov av studier inom komvux.

4. ViS noterar att begreppet studie- och yrkesvägledning och karriärvägledning inte används utan att det vagare vägledning används. I STOM har det varit krav på examinerad syv vilket inte finns i KROM. ViS vill lyfta fram behovet av tillgång till syv i kommande förmedlingstjänster. Detta för att säkerställa kvalitet, genomförande av reell studie- och yrkesvägledning och för att inte avsevärt öka trycket på kommunernas studie- och yrkesvägledning. I begreppet kvalitet lägger ViS att de individer som inom förmedlingsinsatsen har fått stöd att göra väl underbyggda val av studier så att dessa sannolikt slutförs. ViS anser, att det behövs ett förtydligande inom detta område, då vägledningen hos de privata leverantörerna ansvarar för att motivera och hänvisa elever till vuxenutbildningen.
5. 3.3.4 om anskaffning av tjänster och LOU. ViS vill trycka på betydelsen av att Arbetsförmedlingen genomför ändamålsenliga upphandlingar. Motsvarande åsikt finns hos ViS avseende upphandling inom komvux. De upphandlingar som har ett stort inslag av pris riskerar att försvaga deltagarens möjligheter till god utveckling.
6. "Arbetsförmedlingen ska utveckla mer enhetliga och träffsäkra arbetsmarknadspolitiska bedömningar, inklusive utveckling av ett statistiskt bedömningsstöd som ska utgöra en integrerad del av myndighetens arbetsmarknadspolitiska bedömning. För att ett statistiskt bedömningsstöd ska kunna anses utgöra en integrerad del av den arbetsmarknadspolitiska bedömningen behöver detta ingå i myndighetens bedömningsförfarande. Arbetsförmedlingen bedömer i åiterrapporten Förbereda för reformeringen av myndigheten – Åiterrapport regleringsbrev 2020 att även andra former av bedömningsstöd än statistiska behöver utvecklas, bl.a. i syfte att kunna göra förbättrade fördjupade arbetsmarknadspolitiska bedömningar liksom för att bedöma vilken insats som är mer lämplig för en enskild arbetssökande." ViS ser ett stort behov av att dessa bedömningar blir korrekta och ändamålsenliga. Dels för att inte målgruppen i tjänsten ska bli för bred. Det är också av största vikt att de handläggare som arbetar med bedömningarna har tid avsatt för dem. ViS medlemmar möter i samverkan många handläggare som vittnar om att tid saknas till just dessa.
7. "Inom myndighetens verksamhetsområde ska Arbetsförmedlingen därför fortfarande ansvara för samverkan med andra aktörer, bl.a. med kommuner, statliga myndigheter och andra aktörer på nationell, regional och lokal nivå. Samverkansansvaret avser både den samverkan som krävs för att Arbetsförmedlingen ska kunna utföra sina myndighetsutövande uppgifter och sådan samverkan som avser utformning och samordning av, samt anvisningar till arbetsmarknadspolitiska insatser. Samverkan ska alltså även framöver finnas för t.ex. etableringsinsatser, rehabiliterande insatser och insatser som syftar till övergångar till reguljär utbildning, men även för lokala arbetsmarknadsinsatser. Arbetsförmedlingen behöver också fortsätta att bedriva samverkansarbete som syftar till att underlätta för arbetsgivares kompetensförsörjning, t.ex. med regioner, branschorganisationer och utbildningsanordnare."

ViS menar att kraven på samverkansorganisation kommer att vara stora givet att det kan bli en rik flora av utförare såväl inom förmedlingstjänsterna som inom komvux. För att samverka ska vara reell behövs effektiv arbetsgång och tydliga roller.

8. I konsekvensbeskrivningen framgår att det inte bedöms ha några direkta konsekvenser för kommuner pga inga nya lagförslag. ViS menar dock att ett antal dynamiska effekter är tänkbara. Dessa avser bland annat ett ökat tryck på kommunernas studie- och yrkesvägledning och fler som studerar inom komvux. Förslaget kan även innebära, att behovet av specialpedagogiska insatser inom vuxenutbildningen ökar om förslaget leder till att antal elever med behov av stöd och anpassningar ökar. Förslaget kan även leda till ökat behov av nya utbildningar inom vuxenutbildningen, till exempel för kortutbildade. Det är också av största vikt att Arbetsförmedlingen i samverkan kring kompetensförsörjning är väl insatta i regelverket kring regional yrkesvux. Ett regelverk som präglas av budgetår med statbidragsbeslut om ett år i taget.
9. Slutligen vill ViS framföra att det redan finns en problematik i att kedjorna mellan instanser och insatser kring en individ inte håller ihop. Ofta kan en individ utvecklas och göra progression i en insats men på grund av glapp mellan insatser försvagas resultat innan nästa led i kedjan tar vid. ViS vill också framföra att det finns kommuner som redan har bidragit till samverkan, ex vis den blankett till KROM-leverantörer som individen kan fylla i innan man kommer till studie- och yrkesvägledningen som Stockholms stad har tagit fram. Vi ser gärna att dessa initiativ tas tillvara.

Jonas Jonsson

Ordförande

Vuxenutbildning i Samverkan

